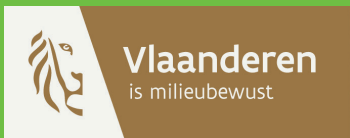

S.O.S.
DIEREN
IN NOOD

Vlaamse overheid
Dienst Milieuvorming en -educatie
Vlaams Kennis- en Vormingscentrum voor Natuur en Milieu De Helix

DEPARTEMENT
OMGEVING

LEEFPLEK

Leeft vandaag overal waar bloeiende planten groeien.
Ze houden ook wel van een honingraat bij imker of in het wild.
Er kunnen 80.000 bijen wonen in één nest!

VOEDSEL

Nectar en stuifmeel van planten.

VIJANDEN

De graafwesp, bijgenaamd 'bijenwolf' verlamt de bijen en sleept ze naar zijn nest. Sommige vogels en reptielen lusten ook wel een bijtje. Maar zijn ergste vijanden zijn parasieten en insecticides.

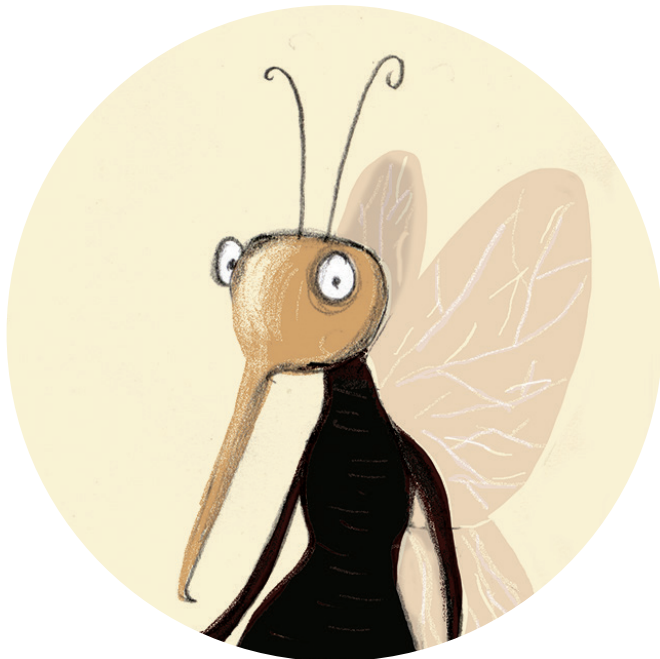
HOUDT VAN

tuinen met heel veel wilde planten en fruitbomen... en van gele, witte, blauwe en paarse bloemen.

**DANKJEWEL!
WE VOELEN ONS STUKKEN BETER...**

HONINGBIJ

WIST JE DAT

- ◆ Bijen al 2500 jaar door de mens wordt gehouden omdat ze honing maken? En dat de Egyptenaren daarmee begonnen zijn?
- ◆ Een honinbij sterft als ze gestoken heeft? De angel scheurt los en de bij gaat dood aan deze wonde. Alleen de koningin sterft niet wanneer ze steekt. Een honingbij zal dus niet snel steken.
- ◆ Een koninginbij wel 2000 eitjes per dag legt.
- ◆ Er naast honingbijen, ook wilde bijen bestaan? Zij doen alles alleen, ze werken niet zo hard omdat al het verzamelde stuifmeel en de nectar voor eigen gebruik is. De wilde bijen zorgen voor veel meer bestuiving dan de honingbij. Dat is heel belangrijk, want zonder bestuiving: geen nieuwe bloemen, geen fruit.
- ◆ Bijen kunnen dansen? Met een rondedans zeggen ze aan de andere bijen dat er iets lekkers te vinden is dicht bij het nest. Met de kwispeldans maken ze duidelijk dat de bloemen zich verder dan 100 m van het nest bevinden .

OPDRACHT

Kan jij een hotel tekenen voor deze vermoeide bij? Je mag alles zelf verzinnen. Zorg bijvoorbeeld voor een zachte slaapplek en natuurlijk ook voor een danszaal. Een kapsalon zou ook super zijn, want sommige bijen zijn heel behaard. Maak je tekening in de doehoek en hang hem op aan het prikbord.

LEEFPLEK

Kerkuilen komen overal ter wereld voor, behalve waar het heel koud of heel heet is. Ze nestelen zich in boomholtes, verlaten gebouwen en schuren.

VOEDSEL

Kleine knaagdieren, zoals muizen, maar soms ook vogels zoals huismussen en spreeuwen of grote insecten. Uilen in gevangenschap krijgen vaak één-dagskuikentjes op hun bord.

VIJANDEN

De havik en de steenmarter zijn de natuurlijke vijanden van de kerkuil. Maar de grootste bedreiging zijn lange strenge winters én het verkeer: uilen vliegen laag wanneer ze jagen, en worden zo makkelijk opgescheept door auto's.

HOUDT NIET VAN

...verhuizen. Een kerkuil blijft het liefst z'n hele leven lang op hetzelfde plekje.

ORANJETIPJE

WIST JE DAT

- ♦ Oranjetipjes avontuurlijke vlinders zijn? Ze verplaatsen zich vaak en veel en keren zelden terug naar het gebied waar ze als vlinder uit de cocon kropen.
- ♦ Vlinders - dus ook oranjetipjes - hoogstens 3 weken leven? In die korte periode paren ze één keer. Na de paring legt het vrouwtje haar eitjes, waarna ze sterft.
- ♦ Het mannetje tijdens de paringstijd alles achtervolgt wat wit is? Draag je iets wits, of zwaai je met een blad wit papier op een plek waar veel witjes zijn, dan is de kans groot dat het mannetje enthousiast om je heen blijft fladderen.
- ♦ Vlinders het symbool zijn voor vrijheid en verandering? En dat het zien van een witte vlinder geluk brengt?

OPDRACHT

Het oranjetipje heeft een probleem. Haar moeder riep nog: "Neem de verf mee. Pak de grote borstel uit de kast en vergeet niet de juiste kleur op uw vleugels te schilderen voor je de wereld in vliegt."

Kan jij het vlindertje helpen en de oranje stip op de juiste plaats op zijn vleugeltjes tekenen? Als je niet weet hoe het oranjetipje eruit ziet: neem dan een kijkje in de vlinderhoek.

LEEFPLEK

Oranjetipjes verplaatsen zich graag en veel. Vrouwjes vind je in weiden, op zoek naar nectar. Mannetjes vliegen vooral langs de randen van bossen. De rupsen vind je tussen bladeren en schorspletten.

VOEDSEL

De rupsen voeden zich met de bladeren en steeltjes van de plant waarop ze geboren worden. De vlinders eten niet; ze drinken alleen de nectar van bloemen. Hun lievelingsnectar vinden ze bij de pinksterbloem en look-zonder-look.

VIJANDEN

Vleermuizen, spinnen. Vogels lusten geen witte vlinders.

HOUDT VAN

de zon! Net als alle vlinders kunnen ze pas vliegen wanneer hun vleugels opgewarmd zijn.

KERKUIL

WIST JE DAT

- ◆ De kerkuil zijn naam kreeg omdat hij vroeger vaak in oude gebouwen, zoals kerken woont?
- ◆ Er een kerkuil woont in de schuur van De Helix?
- ◆ Hij ook soms 'de vogel van de duisternis' of 'spookuil' wordt genoemd? En dat hij er vroeger van werd verdacht kinderen uit hun bed te roven? En dat hij een symbool is van zowel de dood als van wijsheid?
- ◆ Dat uilen, door hun speciale veren, kunnen vliegen zonder ook maar één geluid te maken?
- ◆ Dat uilen de botjes en veren van hun prooi niet verteren? En dat ze worden uitgebraakt in de vorm van een braakbal?

OPDRACHT

In deze envelop zit een doktersvoorschrift, lees het goed. Volg het doktersvoorschrift met de juiste verhoudingen die de uilendokter heeft voorgescreven. Haal de kruiden uit de stoffen zakjes en stop ze in de envelop. Loop naar buiten en zoek het kruidentuintje net voor de ingang. Daar mag je nog een klein blaadje plukken voor de uil. Als extraatje. Vergeet niet iets liefs op de envelop te schrijven. Loop naar de schuur en post de envelop in de brievenbus vlakbij de schuur. Je kan je niet vergissen: de naam van de uil staat op de bus!

LEEFPLEK

In bossen, weiden, parken en tuinen. Alleen vlakbij de zee zal je de alpenwatersalamander nooit zien.

VOEDSEL

Planten, schimmels en bladluizen (zo'n 80 luizen per dag!)

VIJANDEN

Haast alle dieren laten het lieveheersbeestje met rust omdat ze zo vies smaken. Alleen sommige spinnen en de larven van sluipwespen vinden hen lekker. Hun grootste vijand is het Aziatische lieveheersbeestje, hij eet de eitjes en larven van onze inheemse lieveheersbeestje op.

HOUDT VAN - HOUDT NIET VAN

droge plekjes om de winter door te komen.

LIEVEHEERSBEESTJE

WIST JE DAT

- ♦ Er heel veel soorten lieveheersbeestjes bestaan, in verschillende kleuren (rood, geel, oranje, zwart...) en met een verschillend aantal stippen (van 0 tot 22)?
- ♦ In België alle inheemse lieveheersbeestjes beschermd zijn? Het is verboden hen te doden, te vangen, te verstoren, hun eitjes te verzamelen, beschadigen of vernietigen.
- ♦ Als een lieveheersbeestje 'gepest' wordt, door het bijvoorbeeld op te pakken, het een gele, stinkende en bittere vloeistof verspreidt? Mensen denken vaak dat het beestje gepist heeft. De vloeistof komt echter uit hun pootjes.
- ♦ Het lieveheersbeestje heel veel andere namen heeft? Zoals kapoentje, oliebeestje, stippelbeestje, zonnekoekje, pim-pam-poentje...

OPDRACHT

Ga naar de doe-hoek om een huisje te maken voor het eenzame kevertje. Gebruik daarvoor een luciferdoosje en richt dat in met stukjes behangpapier, wattenpropjes, blaadjes - met alles wat voorhanden is. Stop er ook een strookje papier in, waarop je één zin hebt geschreven die het lieveheersbeestje moed kan geven.